

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI

OCAK 2011

ULUSLARARASI YÜKÜMLÜLÜKLER

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ)

■ Yasaklanmış Sübvansiyonlar:

- 1) İhracat performansına bağlı olan sübvansiyonlar,
- 2) İthal mallar yerine yerli malların kullanımını özendiren sübvansiyonlardır.

■ Dava Edilebilir Sübvansiyonlar :

Uygulanan sübvansiyonun büyüklüğünün;

- Başka bir üyenin benzer ürününün pazara girişini engellememesi,
- Herhangi bir ülkeye yapılan ihracatın diğer ülkelerin aynı ülkeye ihracatını etkilememesi,
- Dünya pazarındaki ihracatta aynı ürünün sürekli pay artışına sebebiyet vermemesi gerekmektedir.

ULUSLARARASI YÜKÜMLÜLÜKLER

Avrupa Birliđi (AB)

■ Yatay Yardımlar:

Belirli endüstriyel sektörlere yönelik olarak değil, belirli genel ekonomik faaliyetlere ya da hedeflere yönelik olarak önemli bir sosyo-ekonomik yarar sağlamak üzere verilen yardım türüdür. (Ar-Ge, Çevre, KOBİ)

■ Bölgesel Yardımlar:

Az gelişmiş bölgeler ve yapısal güçlüklerle karşı karşıya olan bölgelerin gelişimine katkı sağlamak üzere verilen yardımlardır.

■ Özel Kurallara Tâbi Sektörlere Yönelik Yardımlar :

Belirli sektörlerde üretim kapasitesinin arttırılmasını engellemeye yönelik daha kısıtlayıcı düzenlemeleri içeren yardım türüdür.

■ De-minimis :

Yardım miktarının küçük olduğu durumlarda Komisyona ön bildirim yapma zorunluluğu bulunmamaktadır.

ULUSLARARASI YÜKÜMLÜLÜKLER

Hassas Sektörlere Yönelik Kurallar

■ Gemi İnşa Sektörü

Bu sektöre yönelik bölgesel yardımlar, sadece mevcut tersanelerin iyileştirilmesi (up-grading) veya modernizasyonu amacıyla yapılacak yatırımlara yöneliktir.

■ Sentetik Elyaf

Sentetik elyaf sektörünün, bölgesel uygulamalar da dahil, teşvik edilmesi yasaklanmıştır.

■ Çelik Sektörü

Çelik sektörünün, bölgesel uygulamalar da dahil teşvik edilmesi yasaklanmıştır.

■ Kömür Sektörü

Kapatma planına bağlı olmak kaydıyla, üretim faaliyetlerinin azaltılması ve sektörün yeniden yapılandırılmasına yönelik yardımlardır.

İLGİLİ MEVZUAT

- Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında 2009/15199 sayılı **Bakanlar Kurulu Kararı**
(16 Temmuz 2009 tarihli Resmi Gazete)
- Karar'ın uygulanmasına ilişkin 2009/1 sayılı **Tebliğ**
(28 Temmuz 2009 tarihli Resmi Gazete)

TEŖVİK SİSTEMİ

Bölgesel ve Sektörel Ayırımlar İçeren Bir Sistemdir.

1-Genel Teşvik Sistemi

2-Bölgesel Teşvik Sistemi

3-Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki

1- GENEL TEŞVİK SİSTEMİ

GENEL TEŖVİK SİSTEMİ

- Ülke genelinde uygulanır.
- Bazı istisnalar dışında sektörel ayırım içermez.
- Belirli bir tutarın üzerindeki tüm yatırım projelerini kapsar. (I. ve II. bölgelerde 1 milyon TL, III. ve IV. bölgelerde 500.000 TL)

GENEL TEŞVİK SİSTEMİNDEKİ DESTEK UNSURLARI

- Katma Değer Vergisi İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti

2- BÖLGESEL TEŞVİK SİSTEMİ

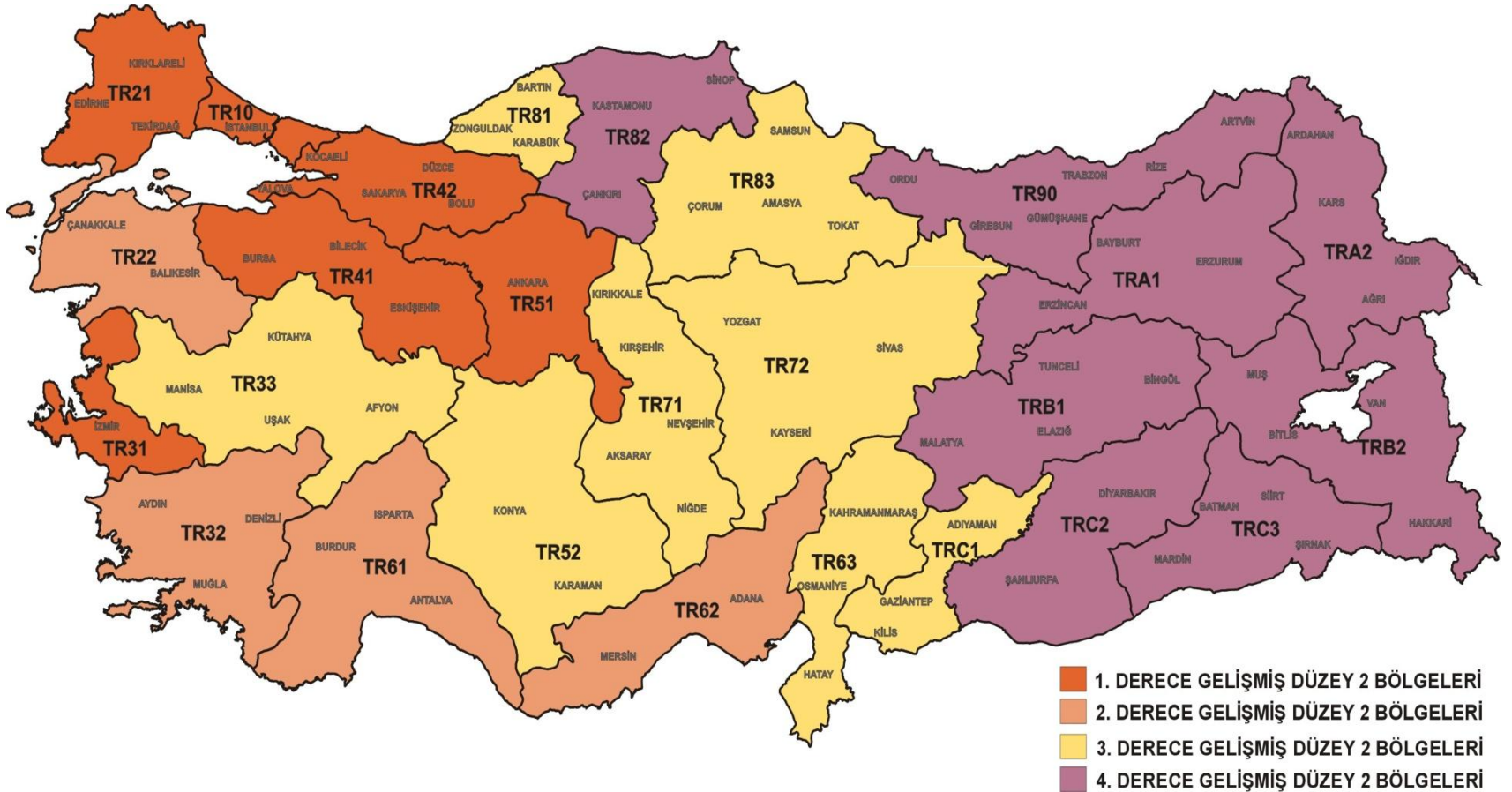
BÖLGELER

- Bölgeler, İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması-Düzey 2 (2002/4720 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı) esas alınarak belirlenmiştir.
- Bölgelerin gelişmişlik seviyelerine göre yardım yoğunlukları farklılaştırılmıştır.
- Desteklenecek sektörler, bölgelerin potansiyelleri ve ekonomik ölçek büyüklükleri dikkate alınarak tespit edilmiştir.

BÖLGESEL TEŞVİK SİSTEMİ

- Ülke genelinde her ilde uygulanmaktadır (26 alt bölgeden oluşan 4 bölgeli sistem)
- Karar eki listede alt bölge bazında belirlenen sektörleri kapsamaktadır.
- Kümeleme yaklaşımına uygundur.
- Her il için sektör bazında asgari yatırım tutarları veya kapasiteleri tespit edilmiştir.

BÖLGELER

BÖLGELER

Bölge Kodu	Bölge İlleri	Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (26 Bölge içinde)	Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi	Endeks Değişimi
TR10	İstanbul	1	2,83058	
TR51	Ankara	2	2,01563	-0,8150
TR31	İzmir	3	1,51986	0,4958
TR41	Bursa, Eskişehir, Bilecik	4	0,98075	-0,5391
TR42	Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	5	0,78202	-0,1987
TR21	Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	6	0,57210	-0,2099
TR62	Adana, Mersin	7	0,33448	-0,2376
TR32	Aydın, Denizli, Muğla	8	0,28832	-0,0462
TR61	Antalya, Isparta, Burdur	9	0,28086	-0,0075
TR22	Balıkesir, Çanakkale (Bozcaada, Gökçeada hariç)	10	0,15300	-0,1279
TR81	Zonguldak, Karabük, Bartın	11	-0,07141	-0,2244
TR33	Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak	12	-0,16572	-0,0943
TR52	Konya, Karaman	13	-0,25927	-0,0936
TRC1	Gaziantep, Adıyaman, Kilis	14	-0,31505	-0,0558
TR63	Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	15	-0,33754	-0,0225
TR72	Kayseri, Sivas, Yozgat	16	-0,37571	-0,0382
TR71	Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	17	-0,40669	-0,0310
TR83	Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	18	-0,41735	-0,0107
TR90	Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane	19	-0,55873	-0,1414
TRB1	Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli	20	-0,55923	-0,0005
TR82	Kastamonu, Çankırı, Sinop	21	-0,67547	-0,1162
TRA1	Erzurum, Erzincan, Bayburt	22	-0,78956	-0,1141
TRC2	Şanlıurfa, Diyarbakır	23	-0,96387	-0,1743
TRC3	Mardin, Batman, Şırnak, Siirt	24	-1,20401	-0,2401
TRA2	Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan	25	-1,26703	-0,0630
TRB2	Van, Muş, Bitlis, Hakkari	26	-1,39095	0,1239
TR22	Çanakkale İli Bozcaada, Gökçeada İlçeleri			

BÖLGESEL TEŞVİK SİSTEMİNDE SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI

- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- KDV İstisnası
- Vergi İndirimi
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- Yatırım Yeri Tahsisi
- Faiz Desteği (3. ve 4. Bölgelerde)

3- BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR

Büyük proje yatırımlarının teşviki ile; Teknoloji ve Ar- Ge kapasitesini artıracak ve Rekabet üstünlüğü sağlayacak yatırımların teşviki amaçlanmıştır.

Büyük Proje yatırımları, yöre farkı gözetilmeksizin bütün bölgelerde teşvik edilmektedir.

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR

1- KİMYASAL MADDE VE ÜRÜNLERİN İMALATI

Asgari 1 Milyar TL tutarındaki yatırımlar

Asgari 300 Milyon TL tutarındaki Diğer Kim.Madde İmalatı yatırımları

2-RAFİNE EDİLMİŞ PETROL ÜRÜNLERİ İMALATI

Asgari 1 Milyar TL tutarındaki yatırımlar.

3-TRANSİT BORU HATTIYLA TAŞIMACILIK HİZMETLERİ

Asgari 50 Milyon TL tutarındaki yatırımlar.

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR

4- MOTORLU KARA TAŞITLARI İMALATI

Asgari 250 Milyon TL tutarındaki yatırımlar

5- DEMİRYOLU VE TRAMVAY LOKOMOTİFLERİ VE VAGON İMALATI

Asgari 50 milyon TL

6- LİMAN VE LİMAN HİZMETLERİ YATIRIMLARI

Asgari 250 Milyon TL tutarındaki yatırımlar

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR

7- ELEKTRONİK SANAYİ YATIRIMLARI

- LCD/Plazma Üretimi (Asgari 1 milyar TL)
- Modül Panel Üretimi (Asgari 150 milyon TL)
- Diğer Elektronik Sanayi (Asgari 50 milyon TL)

8- TIBBİ ALETLER, HASSAS VE OPTİK ALETLER İMALATI

Asgari 50 milyon TL tutarındaki yatırımlar.

9- İLAÇ ÜRETİMİ YATIRIMLARI

Asgari 100 milyon TL tutarındaki yatırımlar.

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR

10- HAVA VE UZAY TAŞITLARI İMALATI

Asgari 50 milyon TL tutarındaki yatırımlar.

11- MAKİNE İMALAT YATIRIMLARI

Asgari 50 milyon TL tutarındaki yatırımlar.

12- MADENCİLİK YATIRIMLARI (4/C GRUBU ENTEGRE İZABE TESİSLERİ)

Asgari 50 milyon TL tutarındaki yatırımlar.

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLARA SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI

- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- KDV İstisnası
- Vergi İndirimi
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- Yatırım Yeri Tahsisi

DESTEK UNSURLARI

Gümrük vergisi muafiyeti
KDV istisnası

Genel Teşvik Sistemi

Vergi indirimi
Sigorta primi işveren hissesi desteği
Yatırım yeri tahsisi

Büyük Ölçekli Yatırımlar

Bölgesel Teşvik Sistemi

Faiz desteği
(3.ve 4.bölgelerde)

YILLAR İTİBARIYLA DÜZENLENEN TEŞVİK BELGELERİ

Yıllar	Belge Sayısı	Yatırım Tutarı (milyon TL)	İstihdam(kişi)
2003	4.069	22.873,4	188.446
2004	4.281	21.701,1	198.413
2005	4.486	25.129,8	207.494
2006	3.233	24.548,5	138.888
2007	3.489	31.938,2	175.961
2008	4.022	36.055,5	143.825
2009	2.770	36.963,4	101.446
2010	4.507	65.393,0 (%76)	157.951 (%56)

TEŞVİK BELGELERİ (AĞUSTOS 2009-TEMMUZ 2010)

	BELGE ADEDİ	SABİT YATIRIM TUTARLARI (Milyon TL)	İSTİHDAM
GENEL	2.139	21.070	49.240
BÖLGESEL	1.683	16.568	82.745
BÜYÜK ÖLÇEKLİ	26	21.064	7.067
TOPLAM	3.848	58.702	139.052

ORTALAMA YATIRIM BÜYÜKLÜKLERİ

Dönem (Ağustos-Temmuz)	Ortalama Yatırım Büyüklüğü (Milyon TL)
2007-2008	8.3
2008-2009	11.2
2009-2010	11.4

İSTİHDAM BAŞINA YATIRIM TUTARI

Dönem (Ağustos-Temmuz)	Yatırım(TL) / İstihdam
2007-2008	190.690
2008-2009	332.824
2009-2010	316.867

SEKTÖRLERE GÖRE İSTİHDAM BAŞINA YATIRIM TUTARI (TL)

Sektörler	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Enerji	1.601.245	3.328.840	4.110.199
Hizmetler	123.529	291.448	255.873
İmalat	155.768	188.061	247.325
Madencilik	161.745	180.241	245.885
Tarım	121.667	144.420	173.556

TEŞVİK BELGELERİ (AĞUSTOS 2009 –ARALIK 2010)

Toplam (Genel+Bölgesel+Büyük Ölçekli)

BÖLGELER	Belge Adedi		Sabit Yatırım (Milyon TL)		İstihdam	
	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı
(1. Bölge)	1.480	175	24.811	8.400	58.929	18.725
(2. Bölge)	822	58	21.725	5.173	35.687	3.678
(3. Bölge)	1.852	50	14.417	1.641	51.795	3.398
(4. Bölge)	1.284	28	7.551	608	37.313	2.547
TOPLAM	5.438	311	68.504	15.822	183.724	28.348
GENEL TOPLAM	5.749		84.326		212.072	

TEŞVİK BELGELERİ (AĞUSTOS 2009 –ARALIK 2010)

Genel Sistem

BÖLGELER	Belge Adedi		Sabit Yatırım (Milyon TL)		İstihdam	
	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı
(1. Bölge)	1.031	90	9.695	1.546	30.129	4.529
(2. Bölge)	364	25	2.190	4.353	13.574	908
(3. Bölge)	923	17	5.538	666	14.983	819
(4. Bölge)	604	11	3.628	243	9.189	648
TOPLAM	2.922	143	21.051	6.807	67.875	6.904
GENEL TOPLAM	3.065		27.858		74.779	

TEŞVİK BELGELERİ (AĞUSTOS 2009 –ARALIK 2010)

Bölgesel Sistem

BÖLGELER	Belge Adedi		Sabit Yatırım (Milyon TL)		İstihdam	
	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı
(1. Bölge)	434	73	7.892	1.961	25.694	8.096
(2. Bölge)	455	33	4.380	821	21.257	2.770
(3. Bölge)	924	31	7.799	663	35.968	1.969
(4. Bölge)	680	17	3.923	364	28.124	1.899
TOPLAM	2.493	154	23.993	3.809	111.043	14.734
GENEL TOPLAM	2.647		27.802		125.777	

TEŞVİK BELGELERİ (AĞUSTOS 2009 –ARALIK 2010)

Büyük Ölçekli Yatırımlar

BÖLGELER	Belge Adedi		Sabit Yatırım (Milyon TL)		İstihdam	
	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı
(1. Bölge)	15	12	7.224	4.894	3.106	6.100
(2. Bölge)	3	-	15.155	-	856	-
(3. Bölge)	5	2	1.080	312	844	610
(4. Bölge)	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	23	14	23.460	5.206	4.806	6.710
GENEL TOPLAM	37		28.666		11.516	

TEŞVİK BELGELERİ (AĞUSTOS 2009 –ARALIK 2010)

Yatırım Cinslerine Göre

YATIRIMIN CİNSİ	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam (Kişi)
Komple Yeni	3.821	60.615	149.436
Tevsi	1.273	14.124	37.441
Diğer	655	9.587	25.195
TOPLAM	5.749	84.326	212.072

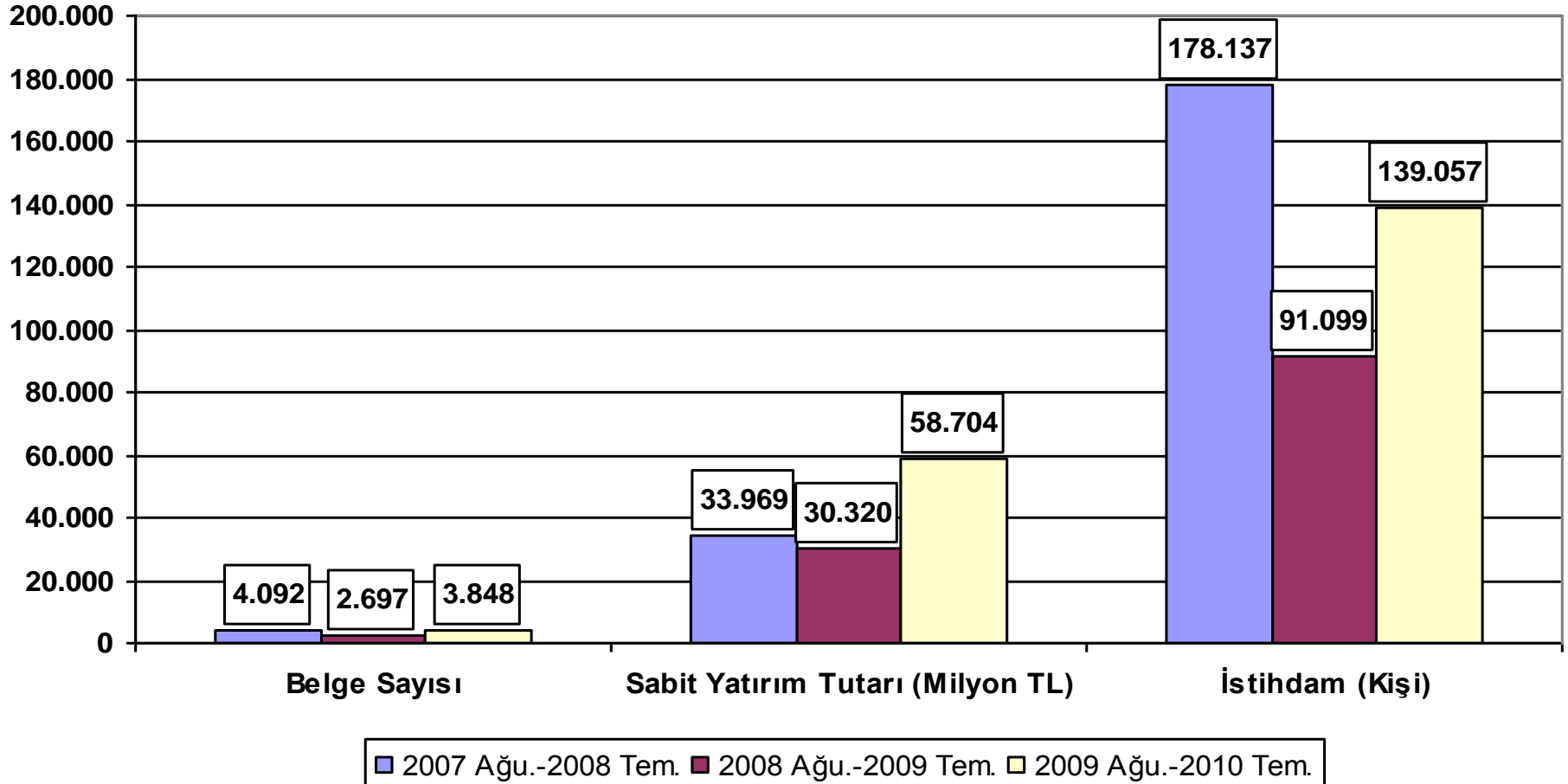
TEŞVİK BELGELERİ (AĞUSTOS 2009 –ARALIK 2010)

Sektörel Dağılım

YATIRIMIN CİNSİ	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam (Kişi)
İmalat	3.191	47.010	113.457
Hizmetler	1.406	17.086	68.430
Tarımsal Sanayi	576	3.357	17.916
Madencilik	350	2.637	8.283
Enerji	226	14.236	3.986
TOPLAM	5.749	84.326	212.072

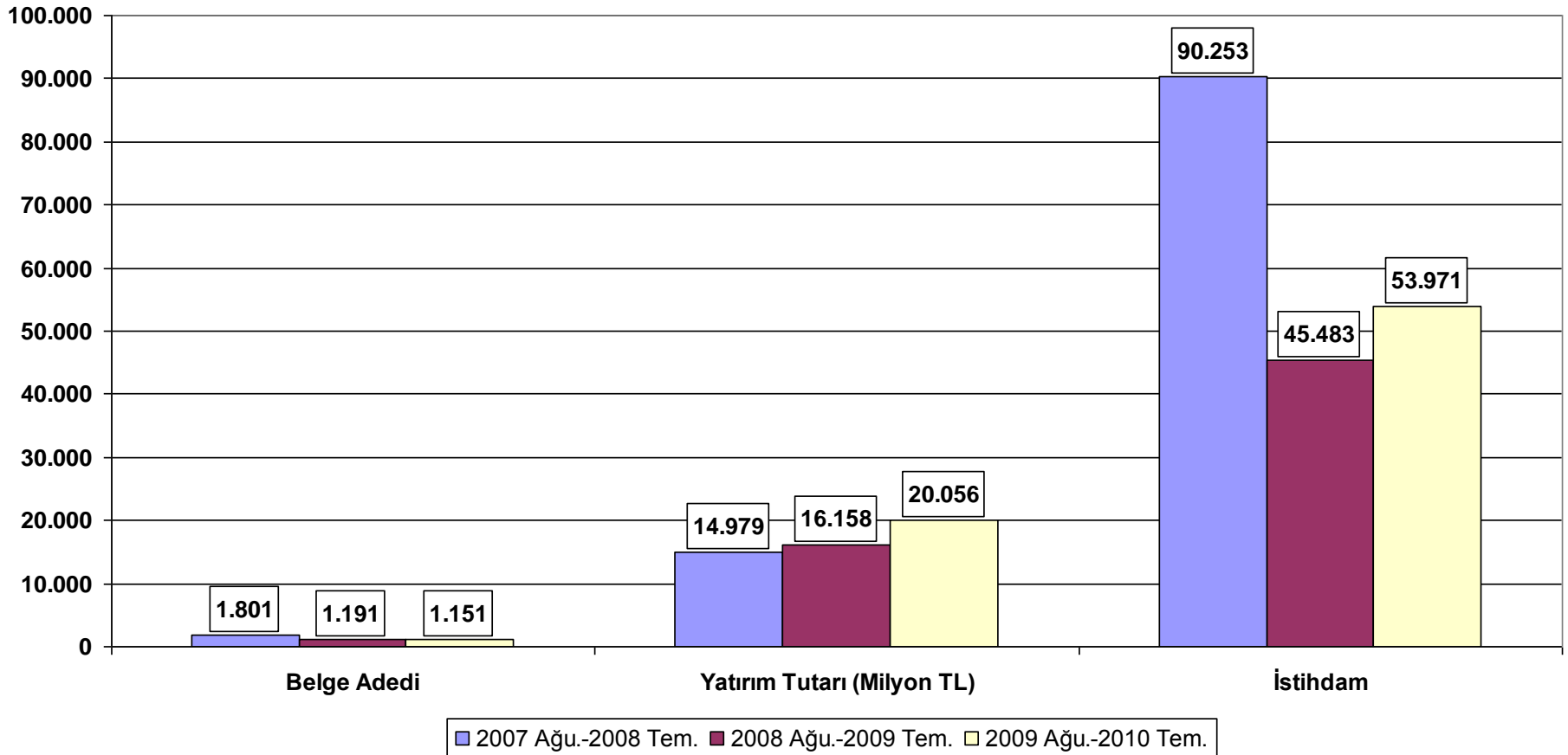
DÖNEMSEL UYGULAMA SONUÇLARI

TÜRKİYE GENELİ

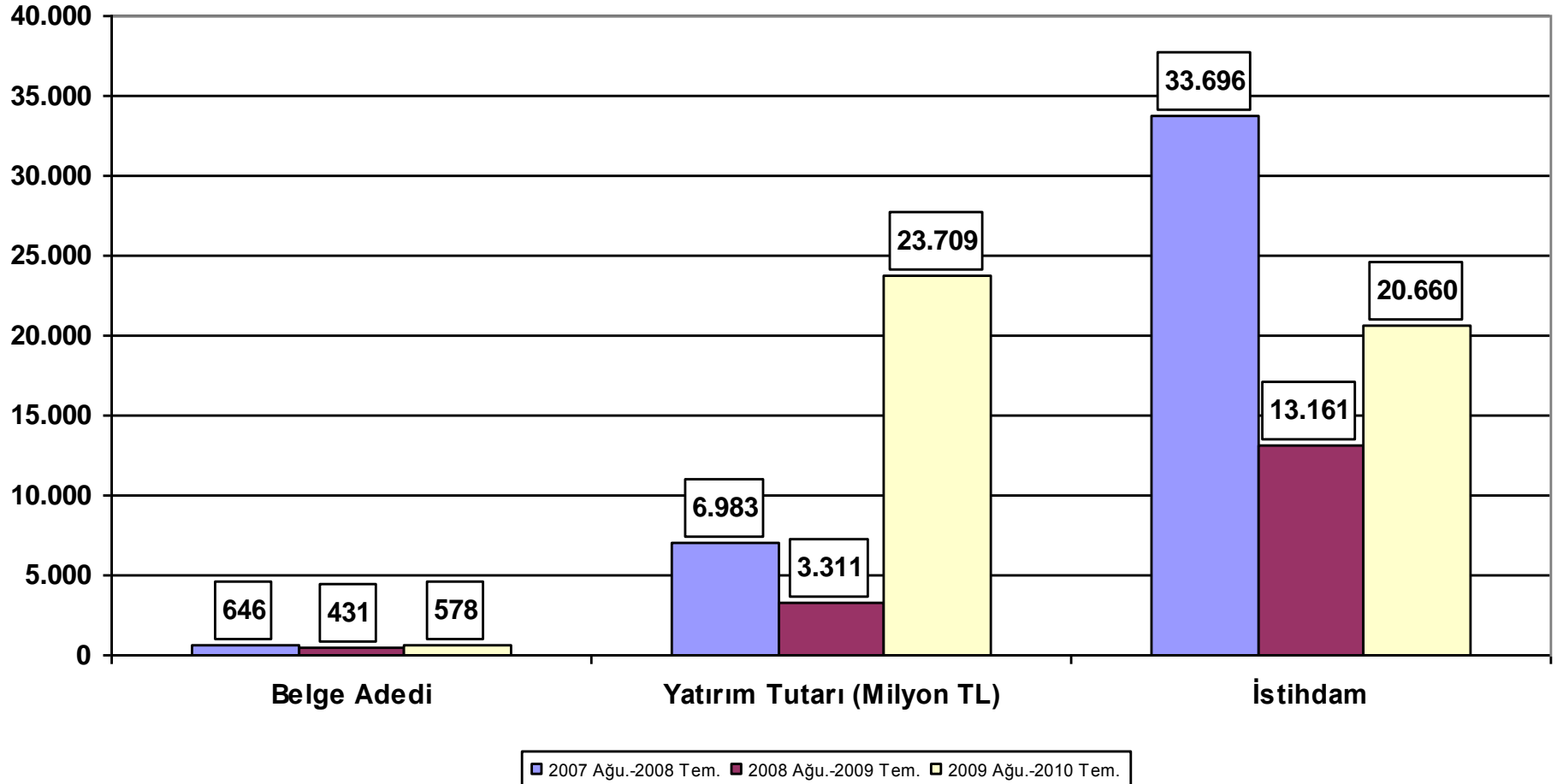
DÖNEMSEL UYGULAMA SONUÇLARI

1.BÖLGE

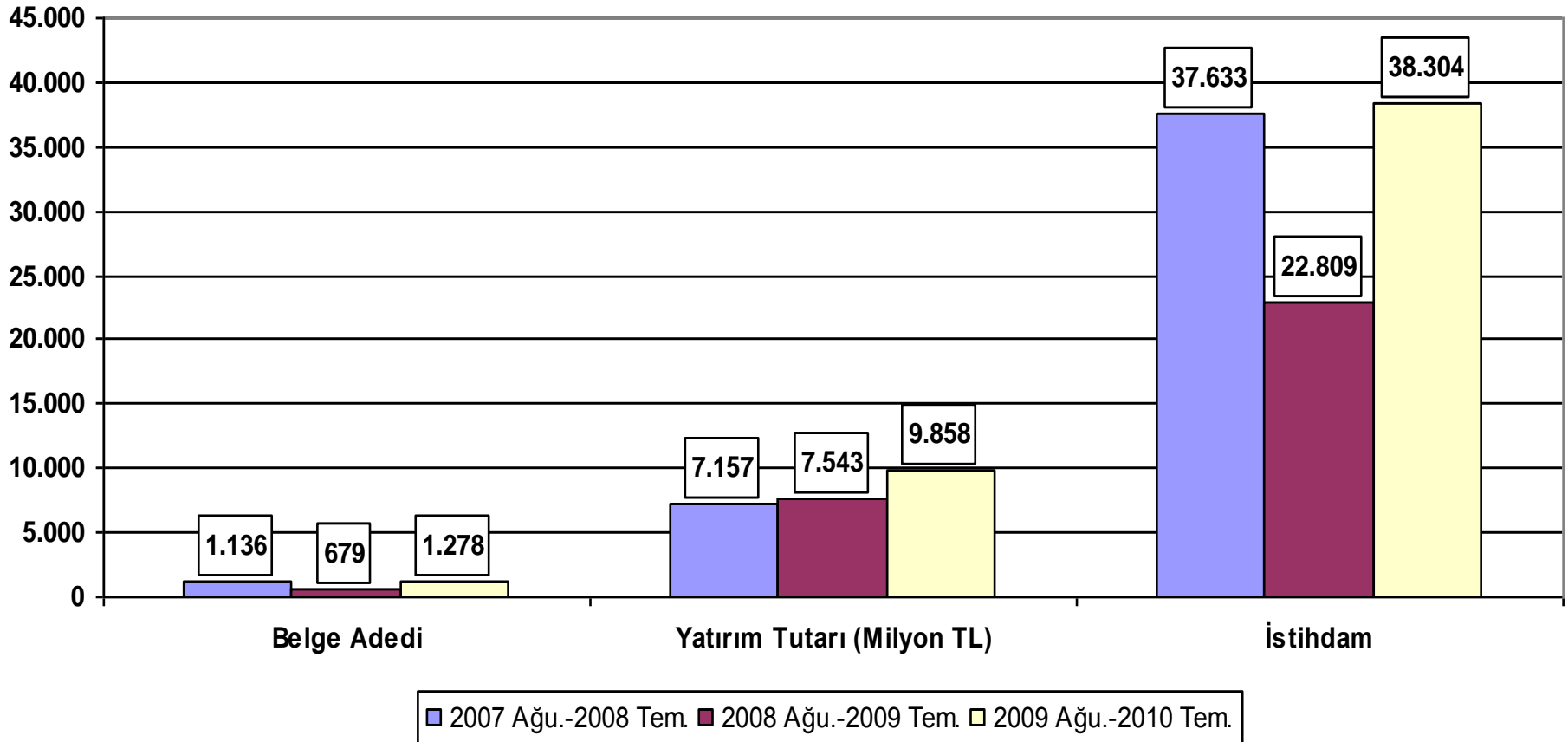
DÖNEMSEL UYGULAMA SONUÇLARI

2.BÖLGE

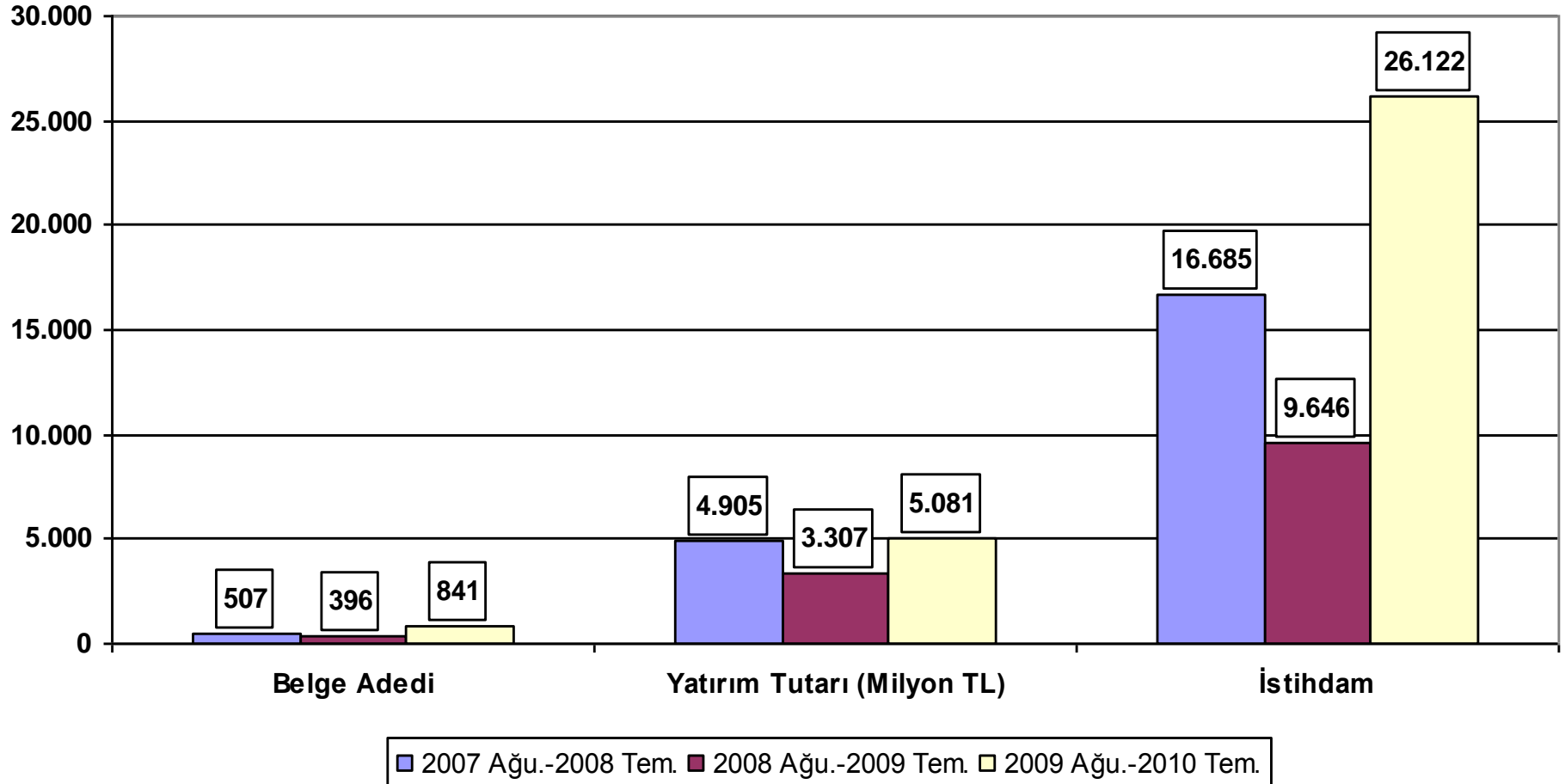
DÖNEMSEL UYGULAMA SONUÇLARI

3.BÖLGE

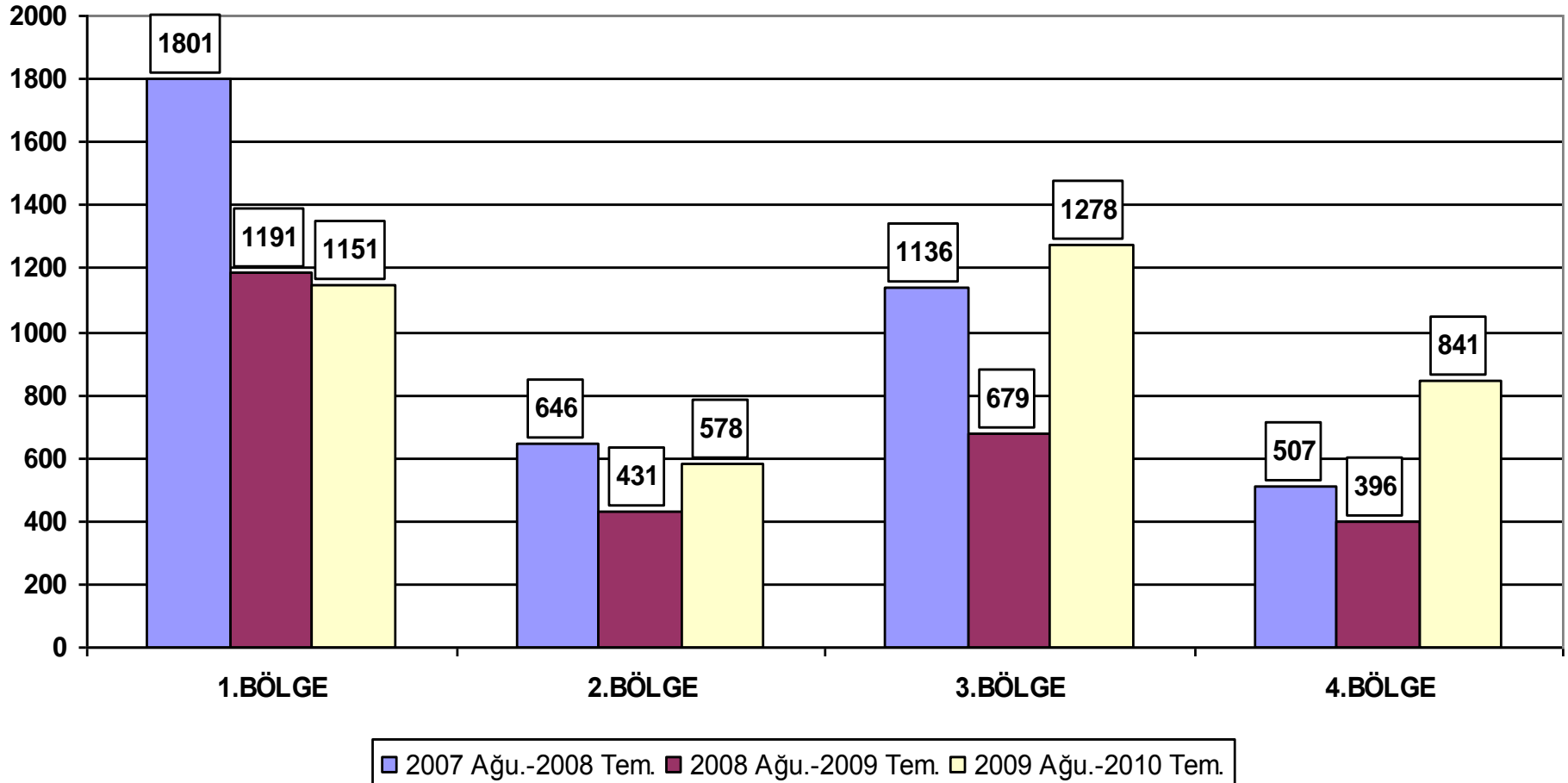
DÖNEMSEL UYGULAMA SONUÇLARI

4.BÖLGE

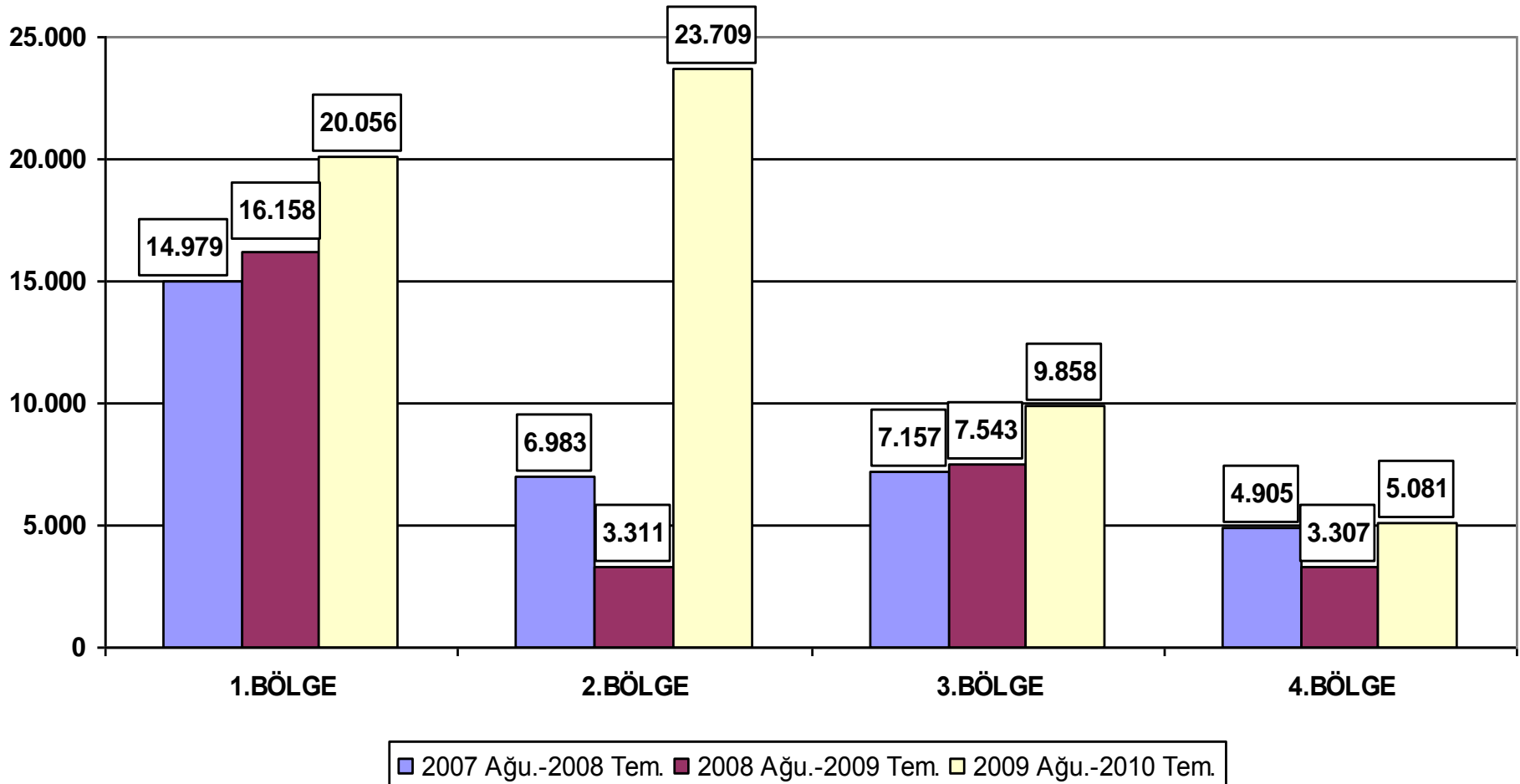
DÖNEMSEL UYGULAMA SONUÇLARI

TEŞVİK BELGELERİNİN BÖLGESEL DAĞILIMI
(Adet)

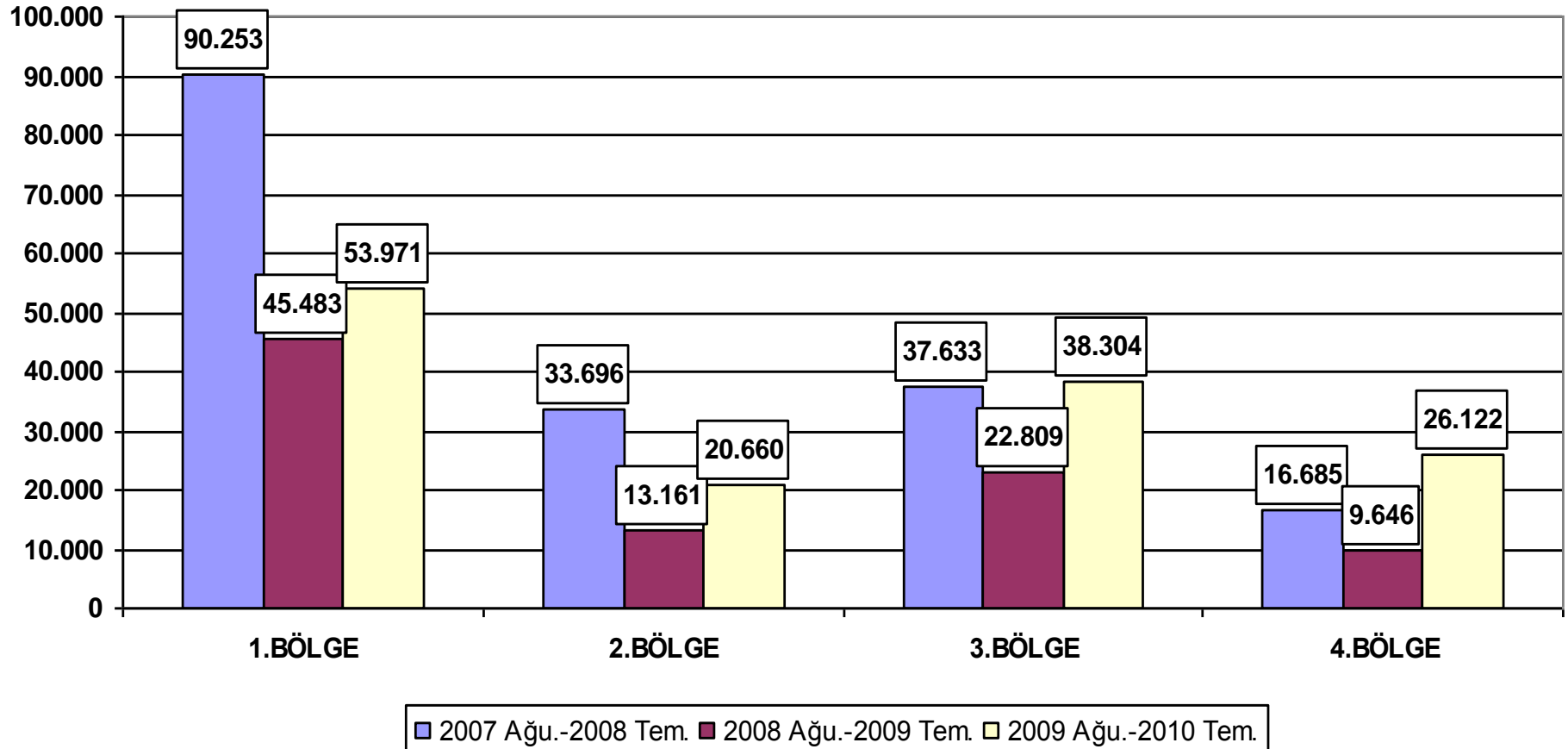
DÖNEMSEL UYGULAMA SONUÇLARI

TEŞVİK BELGELERİNİN YATIRIM TUTARI AÇISINDAN DAĞILIMI (MİLYON TL)

DÖNEMSEL UYGULAMA SONUÇLARI

TEŞVİK BELGELERİNİN İSTİHDAM AÇISINDAN DAĞILIMI
(Kişi)

DÖNEMSEL UYGULAMA SONUÇLARI

Teşvik Belgelerinin Sermaye Türlerine Göre Dağılımı

Bölge	Belge Adedi					
	2007 Ağu.- 2008 Tem.		2008 Ağu.- 2009 Tem.		2009 Ağu.- 2010 Tem.	
	<i>Yerli</i>	<i>Yabancı</i>	<i>Yerli</i>	<i>Yabancı</i>	<i>Yerli</i>	<i>Yabancı</i>
I.	1.650	151	1.191	112	1.023	128
II.	619	27	431	19	543	35
III.	1.101	35	679	28	1.246	32
IV.	499	8	396	7	825	16
Toplam	3.869	221	2.697	166	3.637	211

DÖNEMSEL UYGULAMA SONUÇLARI

Yatırım Tutarlarının Sermaye Türlerine Göre Dağılımı

Bölge	Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)					
	2007 Ağu.- 2008 Tem.		2008 Ağu.- 2009 Tem.		2009 Ağu.- 2010 Tem.	
	<i>Yerli</i>	<i>Yabancı</i>	<i>Yerli</i>	<i>Yabancı</i>	<i>Yerli</i>	<i>Yabancı</i>
I.	11.365	3.614	16.158	6.303	14.336	5.720
II.	5.521	1.462	3.311	725	19.093	4.616
III.	6.636	521	7.543	3.308	8.921	937
IV.	3.743	1.162	3.307	839	4.668	413
Toplam	27.265	6.759	30.320	11.175	47.018	11.686

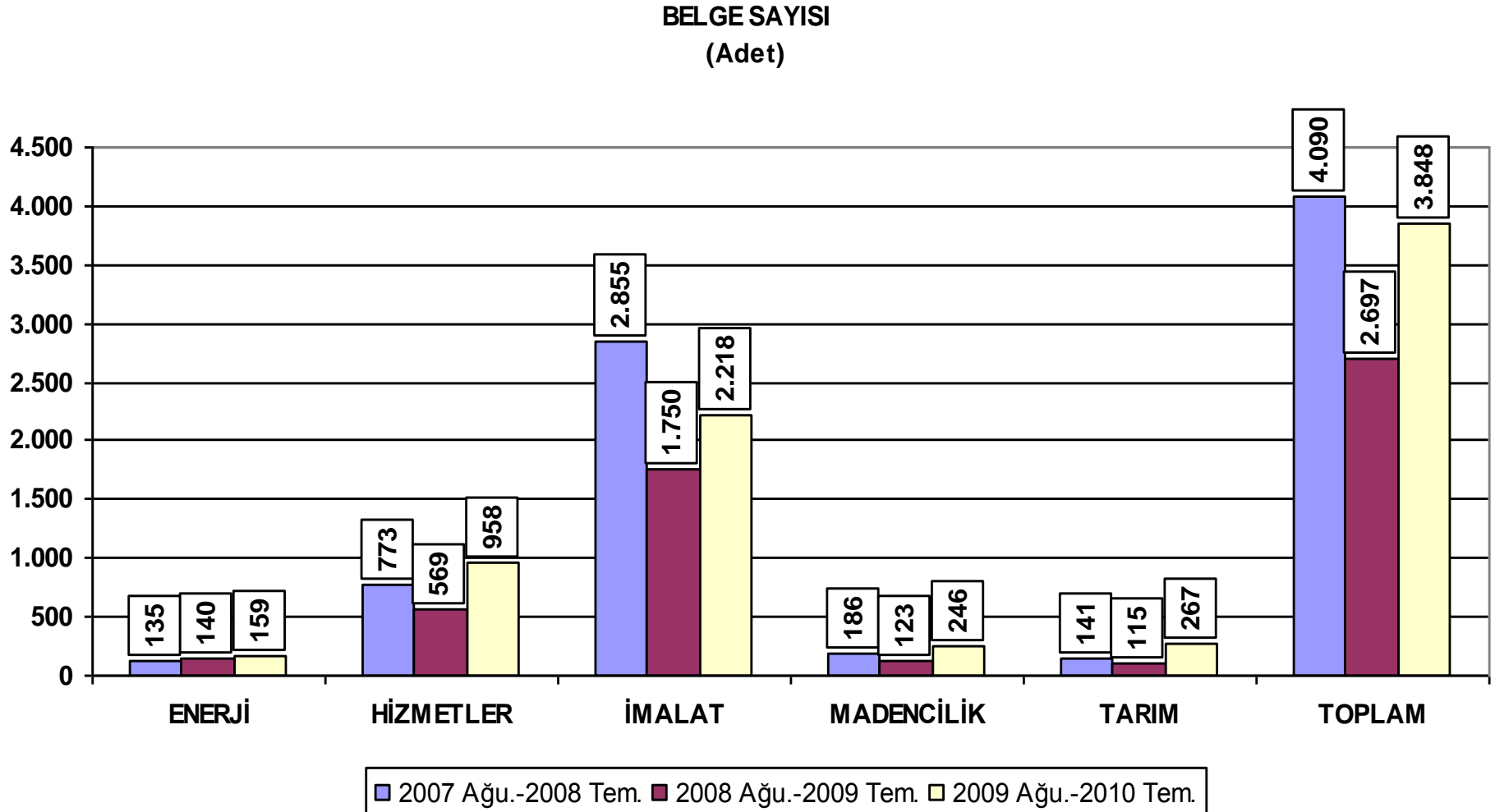
DÖNEMSEL UYGULAMA SONUÇLARI

İstihdamın Sermaye Türlerine Göre Dağılımı

Bölge	Öngörülen İstihdam (Kişi)					
	2007 Ağu.- 2008 Tem.		2008 Ağu.- 2009 Tem.		2009 Ağu.- 2010 Tem.	
	<i>Yerli</i>	<i>Yabancı</i>	<i>Yerli</i>	<i>Yabancı</i>	<i>Yerli</i>	<i>Yabancı</i>
I.	68.911	21.342	45.483	8.018	41.627	12.344
II.	26.969	6.727	13.161	1.541	19.370	1.290
III.	35.003	2.630	22.809	3.313	36.130	2.174
IV.	16.435	250	9.646	271	24.854	1.268
Toplam	147.318	30.949	91.099	13.143	121.981	17.076

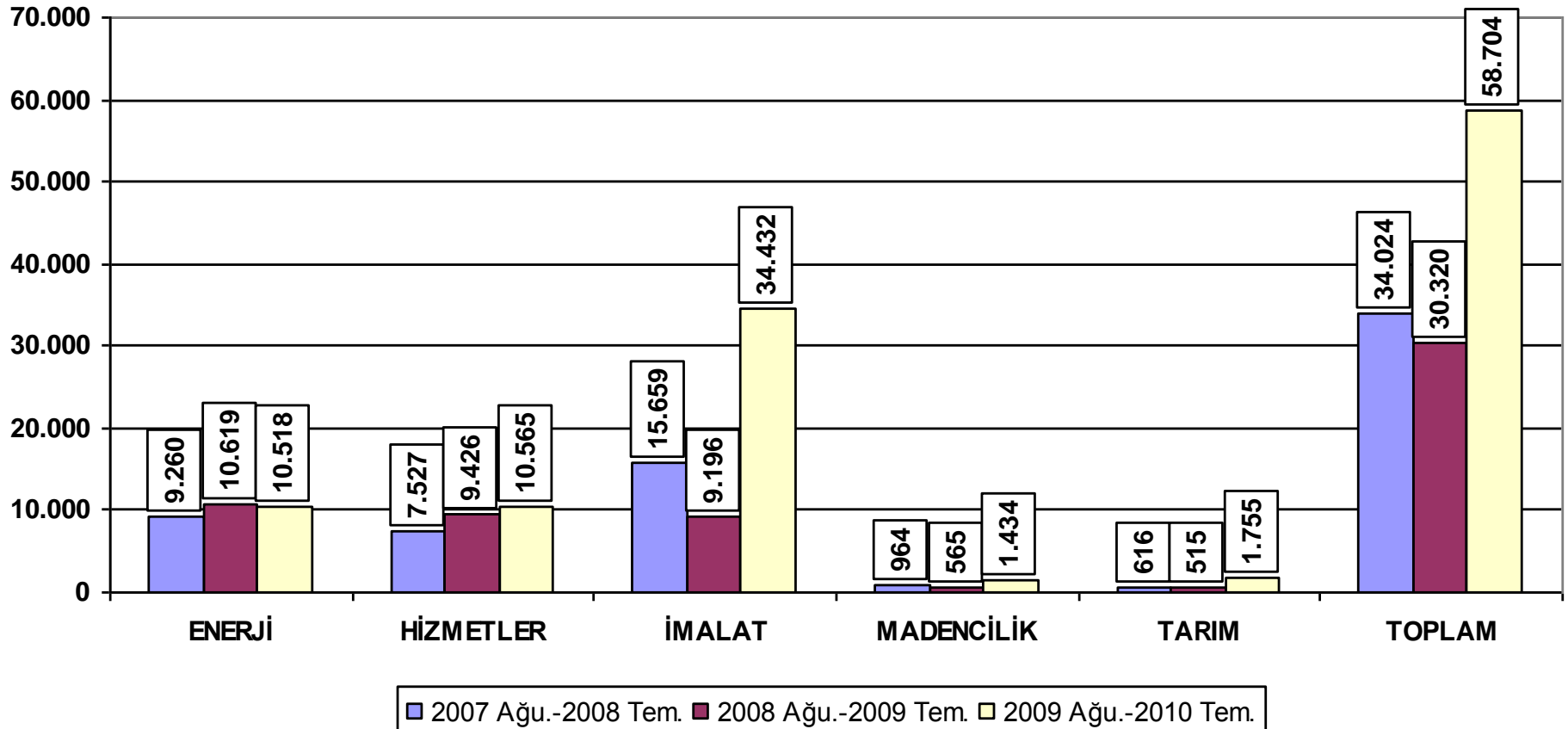
SEKTÖREL DAĞILIM (DÖNEMSEL)

DÖNEMSEL UYGULAMA SONUÇLARI

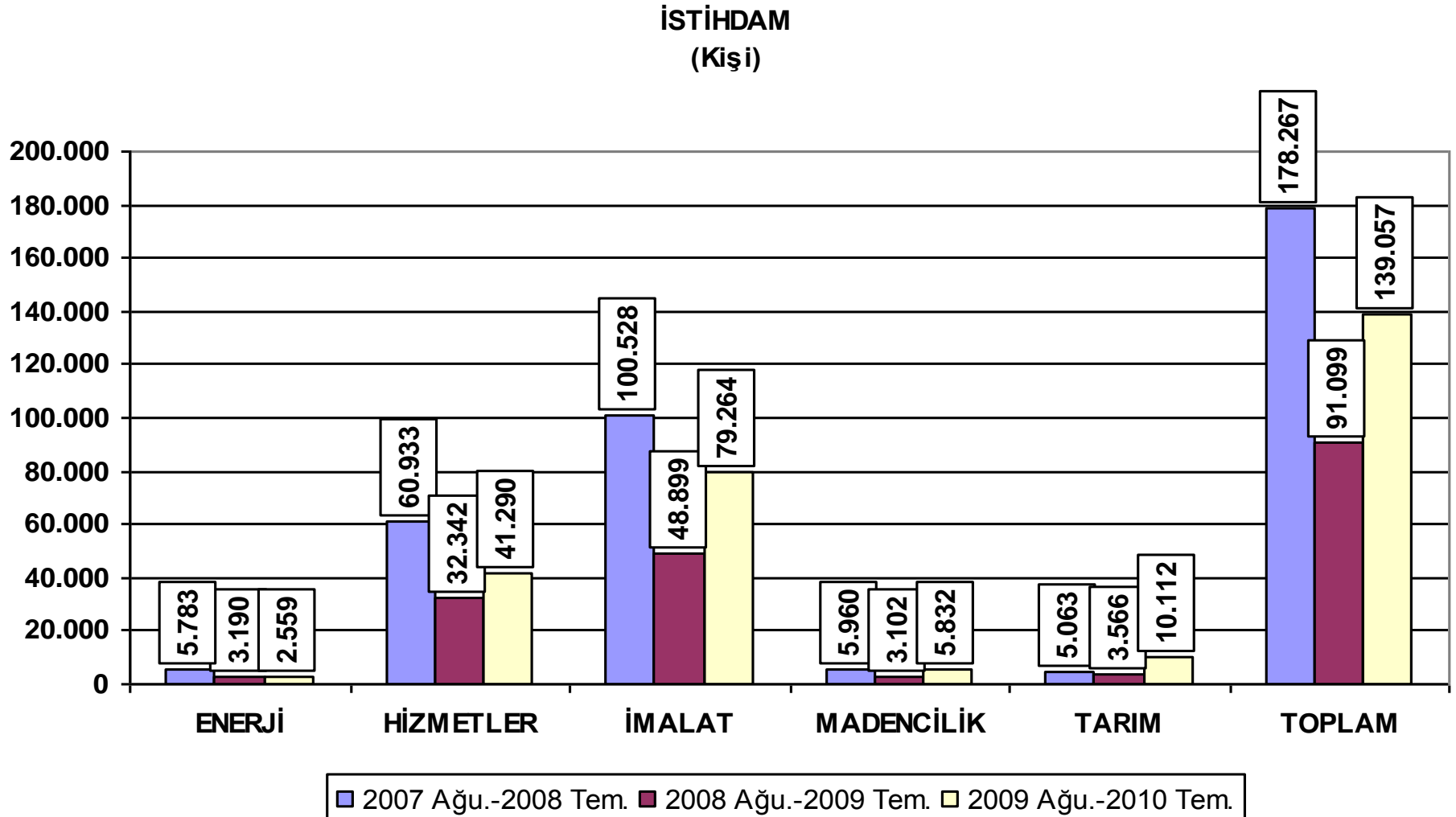

DÖNEMSEL UYGULAMA SONUÇLARI

SABİT YATIRIM (Milyon TL)

DÖNEMSEL UYGULAMA SONUÇLARI

DÖNEMSEL UYGULAMA SONUÇLARI

Genel ve Bölgesel Teşvik Sisteminde Düzenlenen Teşvik Belgelerinin Dağılımı (Ağustos 2009 – Temmuz 2010)

Bölgeler	Belge Adedi		Sabit Yatırım Tutarı (Miyon TL)		Öngörülen İstihdam (Kişi)	
	Genel	Bölgesel	Genel	Bölgesel	Genel	Bölgesel
I.	795	336	9.408	5.350	25.699	22.752
II.	269	307	5.784	2.771	5.264	14.558
III.	684	590	3.701	5.544	12.055	25.535
IV.	391	450	2.177	2.903	6.222	19.900
Toplam	2.139	1.683	21.070	16.568	49.240	82.745

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR

Alt Sektörü	Sabit Yatırım (TL)	İli	Bölgesi
Elektrikli Makinalar	78.061.333	ANKARA	(1. Bölge)
Elektrikli Makinalar	95.000.000	TEKİRDAĞ	(1. Bölge)
İstihraç	94.309.635	İZMİR	(1. Bölge)
Kimya	142.024.000	SAKARYA	(1. Bölge)
Kimya	120.554.503	İSTANBUL	(1. Bölge)
Makina İmalat	123.615.855	İSTANBUL	(1. Bölge)
Makina İmalat	217.839.941	ESKİŞEHİR	(1. Bölge)
Makina İmalat	148.711.128	BOLU	(1. Bölge)
Makina İmalat	134.616.200	ANKARA	(1. Bölge)
Makina İmalat	52.444.987	DÜZCE	(1. Bölge)
Makina İmalat	61.935.557	BURSA	(1. Bölge)
Makina İmalat	57.477.043	KOCAELİ	(1. Bölge)
Makina İmalat	112.642.242	TEKİRDAĞ	(1. Bölge)
Mesl.Bil.Ölç.Opt.Do.	192.539.054	ANKARA	(1. Bölge)
Taşıt Araçları	391.720.560	ANKARA	(1. Bölge)
Taşıt Araçları	1.386.310.535	BURSA	(1. Bölge)
Taşıt Araçları	1.203.906.225	BURSA	(1. Bölge)
Taşıt Araçları	59.646.200	ESKİŞEHİR	(1. Bölge)
Taşıt Araçları	70.967.835	ESKİŞEHİR	(1. Bölge)
Ticaret	553.125.602	TEKİRDAĞ	(1. Bölge)
	5.297.448.435		1. BÖLGE TOPLAMI

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR

Alt Sektörü	Sabit Yatırım (TL)	İli	Bölgesi
Kimya	14.828.600.000	ADANA	(2. Bölge)
Ticaret	325.000.000	ÇANAKKALE	(2. Bölge)
	15.153.600.000		2. BÖLGE TOPLAMI
Kimya	123.230.000	KONYA	(3. Bölge)
Makina İmalat	163.151.810	MANİSA	(3. Bölge)
Makina İmalat	62.438.934	HATAY	(3. Bölge)
Ticaret	264.276.534	HATAY	(3. Bölge)
	613.097.278		3. BÖLGE TOPLAMI
TOPLAM	21.064.145.713		

DÖNEMSEL UYGULAMA SONUÇLARI

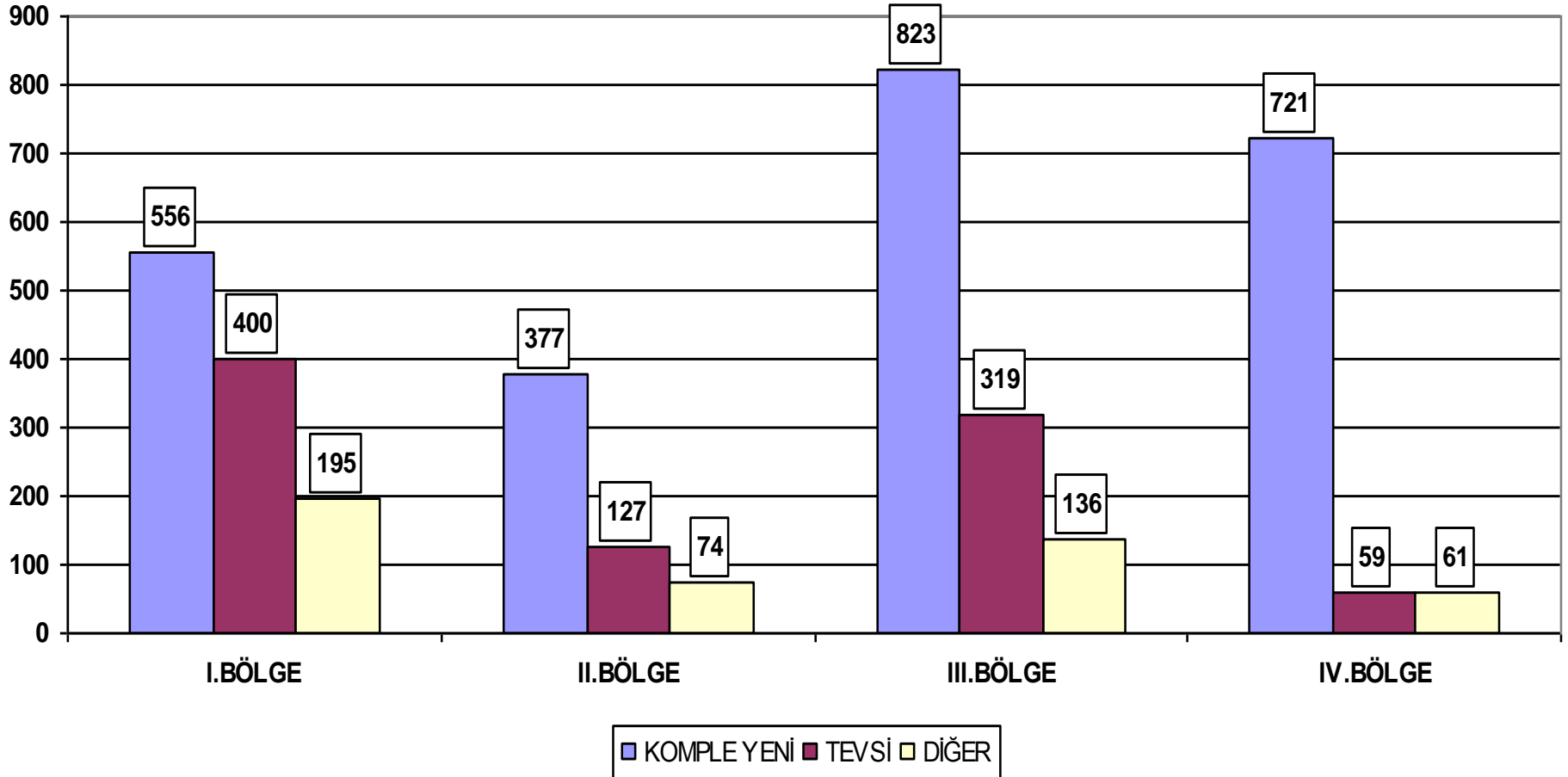
100 Milyon TL. ve Üzerindeki Yatırımların Sermaye Türlerine Göre Dağılımı

Dönemler	Belge Adedi			Sabit Yatırım Tutarı (Miyon TL)		
	<i>Yerli</i>	<i>Yabancı</i>	<i>Toplam</i>	<i>Yerli</i>	<i>Yabancı</i>	<i>Toplam</i>
2007 Ağu.-2008 Tem.	27	17	44	6.648	4.751	11.399
2008 Ağu.-2009 Tem.	17	20	37	5.216	9.142	14.358
2009 Ağu.-2010 Tem.	33	21	54	22.950	9.245	32.195

YATIRIM CİNSLERİNE GÖRE DAĞILIMLAR

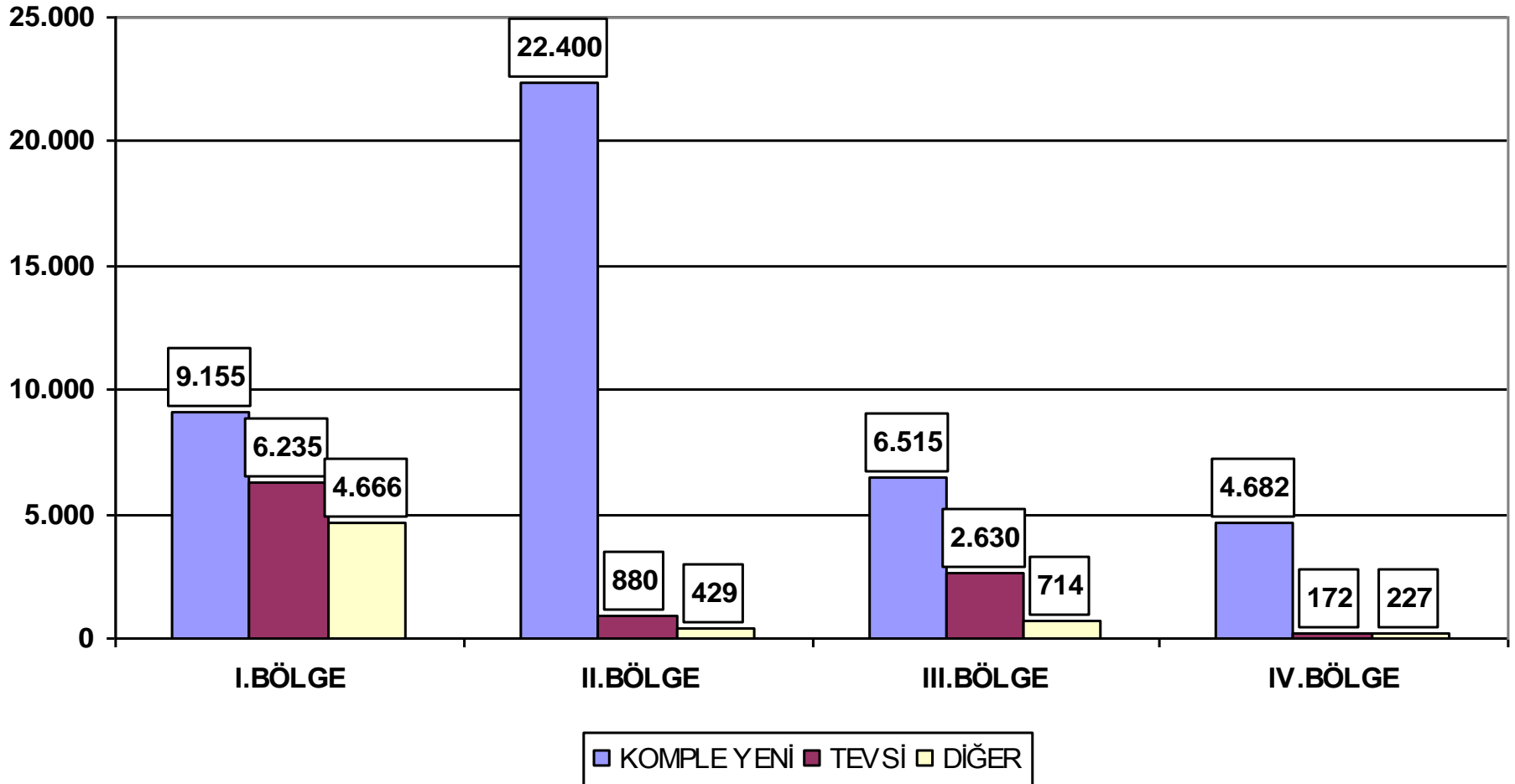
DÖNEMSEL UYGULAMA SONUÇLARI

BELGE ADEDİ

DÖNEMSEL UYGULAMA SONUÇLARI

YATIRIM TUTARI (MİLYON TL)

DÖNEMSEL UYGULAMA SONUÇLARI

Yatırım Cinslerine Göre Bölgesel Dağılımı

BÖLGE	BELGE ADEDİ			YATIRIM TUTARI (MİLYON TL)			TOPLAM	
	KOMPLE YENİ	TEVSI	DiĞER	KOMPLE YENİ	TEVSI	DiĞER	Belge Adedi	Yatırım Tutarı (Milyon TL)
I.	556	400	195	9.155	6.235	4.666	1.151	20.056
II.	377	127	74	22.400	880	429	578	23.709
III.	823	319	136	6.515	2.630	714	1.278	9.858
IV.	721	59	61	4.682	172	227	841	5.081
Toplam	2.477	905	466	42.751	9.916	6.037	3.848	58.704

YENİ SİSTEMDE ÖNE ÇIKAN SEKTÖR VE İLLER

Belge Adedi					
Sıra No	Türkiye Geneli	1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge
1	İSTANBUL	İSTANBUL	ANTALYA	KONYA	DİYARBAKIR
2	KONYA	BURSA	ADANA*	GAZİANTEP	ELAZIĞ
3	BURSA	İZMİR	MERSİN	MANİSA	MARDİN
4	GAZİANTEP	ANKARA	BALIKESİR	KAYSERİ	ŞANLIURFA
5	İZMİR	KOCAELİ	MUĞLA	SAMSUN	MALATYA
6	ANTALYA	TEKİRDAĞ	DENİZLİ	HATAY*	ERZURUM
7	ANKARA	SAKARYA	AYDIN	AFYON	TRABZON
8	MANİSA	ESKİŞEHİR	ISPARTA	SİVAS	GİRESUN
9	KOCAELİ	DÜZCE	BURDUR	KAHRAMANMARAŞ	VAN
10	ADANA	BOLU	ÇANAKKALE	ADIYAMAN	KASTAMONU

Sabit Yatırım

Sıra No	Türkiye Geneli	1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge
1	ADANA	İSTANBUL	ADANA*	GAZİANTEP	ÇANKIRI
2	İSTANBUL	BURSA	DENİZLİ	HATAY*	ERZURUM
3	BURSA	ANKARA	ANTALYA	KONYA	TRABZON
4	ANKARA	KOCAELİ	ÇANAKKALE	MANİSA	GİRESUN
5	KOCAELİ	İZMİR	MUĞLA	SAMSUN	DİYARBAKIR
6	İZMİR	TEKİRDAĞ	BALIKESİR	KAHRAMANMARAŞ	ELAZIĞ
7	TEKİRDAĞ	ESKİŞEHİR	MERSİN	KAYSERİ	ŞANLIURFA
8	DENİZLİ	SAKARYA	AYDIN	AFYON	GÜMÜŞHANE
9	GAZİANTEP	BOLU	ISPARTA	OSMANİYE	MARDİN
10	ANTALYA	BİLECİK	BURDUR	KÜTAHYA	KASTAMONU

Belge Adedi

Sıra No	Türkiye Geneli	1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge
1	Gıda ve İçki	Dokuma ve Giyim	Turizm	Gıda ve İçki	Gıda ve İçki
2	Dokuma ve Giyim	Gıda ve İçki	Gıda ve İçki	Dokuma ve Giyim	İstihraç ve İşleme
3	Turizm	Makina İmalat	İstihraç ve İşleme	Altyapı/Belediye	Pişmiş Kil ve Çim.
4	Altyapı/Belediye	Lastik-Plastik	Altyapı/Belediye	Makina İmalat	Altyapı/Belediye
5	İstihraç ve İşleme	Taşıt Araçları	Ticaret/Depolama	Hayvancılık	Turizm
6	Lastik-Plastik	Madeni Eşya	Bitkisel Üretim	İstihraç ve İşleme	Hayvancılık
7	Makina İmalat	Turizm	Enerji	Ticaret/Depolama	Dokuma ve Giyim
8	Ticaret/Depolama	Orman Ürünleri	Lastik-Plastik	Lastik-Plastik	Ticaret/Depolama
9	Hayvancılık	Enerji	Orman Ürünleri	Turizm	Enerji
10	Enerji	Kimya	Dokuma ve Giyim	Pişmiş Kil ve Çim.	Lastik-Plastik

Sabit Yatırım

Sıra No	Türkiye Geneli	1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge
1	Kimya	Taşıt Araçları	Kimya	Dokuma ve Giyim	Enerji
2	Enerji	Enerji	Enerji	Gıda ve İçki	Pişmiş Kil ve Çim.
3	Taşıt Araçları	Turizm	Turizm	Hayvancılık	İstihraç ve İşleme
4	Turizm	Makina İmalat	Ticaret/Depolama	Lastik-Plastik	Turizm
5	Gıda ve İçki	Ulaştırma	İstihraç ve İşleme	Makina İmalat	Gıda ve İçki
6	Dokuma ve Giyim	Ticaret/Depolama	Gıda ve İçki	Turizm	Sağlık
7	Ticaret/Depolama	Gıda ve İçki	Sağlık	Pişmiş Kil ve Çim.	Hayvancılık
8	Makina İmalat	Lastik-Plastik	Orman Ürünleri	Madeni Eşya	Elektronik
9	Pişmiş Kil ve Çim.	Dokuma ve Giyim	Altyapı/Belediye	İstihraç ve İşleme	Altyapı/Belediye
10	Lastik-Plastik	Orman Ürünleri	Ulaştırma	Sağlık	Dokuma ve Giyim

DESTEK UNSURLARI

KDV İSTİSNASI

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, yerli veya ithal yatırım malı makine ve teçhizat temininde ödenmesi gereken KDV tahsil edilmemektedir.

GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİ

Yatırım malı ithal makine ve teçhizat için, yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken Gümrük Vergileri tahsil edilmemektedir.

VERGİ İNDİRİMİ

Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımlarda, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi çerçevesinde, kurumlar vergisi veya gelir vergisine uygulanacak indirimdir.

VERGİ İNDİRİMİ

31.12.2010'dan önce başlayan yatırımlar

Bölgeler	Bölgesel			Büyük Proje		
	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Uygulanacak Kurumlar Vergisi Oranı (%)	Vergi İndirimi Oranı (%)	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Uygulanacak Kurumlar Vergisi Oranı (%)	Vergi İndirimi Oranı (%)
1	20	10	50	30	10	50
2	30	8	60	40	8	60
3	40	4	80	50	4	80
4	60	2	90	70	2	90

VERGİ İNDİRİMİ

31.12.2010'dan sonra başlayan yatırımlar

Bölgeler	Bölgesel			Büyük Proje		
	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Uygulanacak Kurumlar Vergisi Ora (%)	Vergi İndirimi Oranı (%)	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Uygulanacak Kurumlar Vergisi Oranı (%)	Vergi İndirimi Oranı (%)
1	10	15	25	25	15	25
2	15	12	40	30	12	40
3	20	8	60	40	8	60
4	25	4	80	45	4	80

YATIRIMA BAŞLAMA

- Harcama tutarının; bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar için teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırımın en az %10'u, büyük ölçekli yatırımlar için ise en az 5 milyon Türk Lirası olması halinde yatırıma başlanılmış sayılır.

SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİ

a) Komple yeni yatırımlarda işletmeye geçiş tarihinden itibaren,

b) Diğer yatırım cinslerinde yatırımın tamamlanmasını müteakip,

ilave edilen istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı Hazine tarafından karşılanır.

Ödemeler sadece yeni yatırıma dayalı ilave istihdam için yapılır.

SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİ

31.12.2010'dan önce başlayan yatırımlar

Bölgeler	Bölgesel	Büyük Ölçekli
1	2 yıl	2 yıl
2	3 yıl	3 yıl
3	5 yıl	5 yıl
4	7 yıl	7 yıl

SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİ

31.12.2010'dan sonra başlayan yatırımlar

Bölgeler	Bölgesel	Büyük Ölçekli
1	-	-
2	-	-
3	3 yıl	3 yıl
4	5 yıl	5 yıl

FAİZ DESTEĞİ

Faiz Desteği ihtiva eden teşvik belgeleri kapsamında kullanılacak bir yıldan uzun vadeli yatırım kredilerinin faizlerinin bir kısmı Hazine tarafından ödenmektedir.

FAİZ DESTEĞİ

Bölgeler	Bölgesel (Puan)		Ar-Ge ve Çevre Yatırımları (Puan)	
	TL Kredisi	Döviz Kredisi	TL Kredisi	Döviz Kredisi
1	-	-	5	2
2	-	-	5	2
3	3	1	5	2
4	5	2	5	2

1- Üst Limitler:

- Ar-Ge ve çevre yatırımlarında **300 Bin TL**; diğer yatırımlarda **500 Bin TL**.
- Uygulama dönemi azami 5 yıl.

2- Kredinin, sabit yatırım tutarının **azami % 70** oranındaki kısmına faiz desteği uygulanacaktır.

YATIRIM YERİ TAHSİSİ

Büyük proje yatırımları ile bölgesel ve sektörel olarak desteklenecek yatırımlara 5838 sayılı Kanununun 23. maddesine istinaden Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilebilmektedir.

TÜRKİYE'DE KOBİLER

İstatistiki Veriler

- Türkiye’de KOBİ’lerin %95.7’si mikro KOBİ’lerdir.
- Türkiye’deki mikro işletmelerin ise büyük çoğunluğunu esnaf ve sanatkarlar oluşturmaktadır.

Toplam Girişim Sayısı	
1-9 çalışan	3.295.122
10-49 çalışan	139.484
50-249 çalışan	15.189
250+ çalışan	2.968

Kaynak: TÜİK, 2008 İş İstatistikleri

Sektörel İstatistik Veriler

İşletme sayılarının sektör ve büyüklüklerine göre dağılımı

	1-9	10-49	50-249	250+	TOPLAM
Toptan ve perakende	1.337.402	40.297	1.962	269	1.379.930
Ulaştırma ve Haberleşme	594.316	8.019	682	146	603.163
İmalat	395.457	39.379	6.495	1.271	442.602
Oteller ve Lokantalar	274.546	7.857	778	166	283.347
Diğer Sosyal Hizmetler	227.053	5.608	396	138	233.195
Gayrimenkul	211.335	9.026	1.603	445	222.409
İnşaat	147.980	19.125	2.047	224	169.376
Mali Aracı Kuruluşlar	48.376	1.672	145	65	50.258
Sağlık	45.036	2.761	326	74	48.197
Eğitim	8.051	4.432	460	75	13.018
Madencilik	4.518	1.154	258	53	5.983
Elektrik Üretim ve Dağıtım	1.052	154	37	42	1.285
TOPLAM	3.295.122	139.484	15.189	2.968	3.452.763

Kaynak: TÜİK, 2008 İş Kayıtları

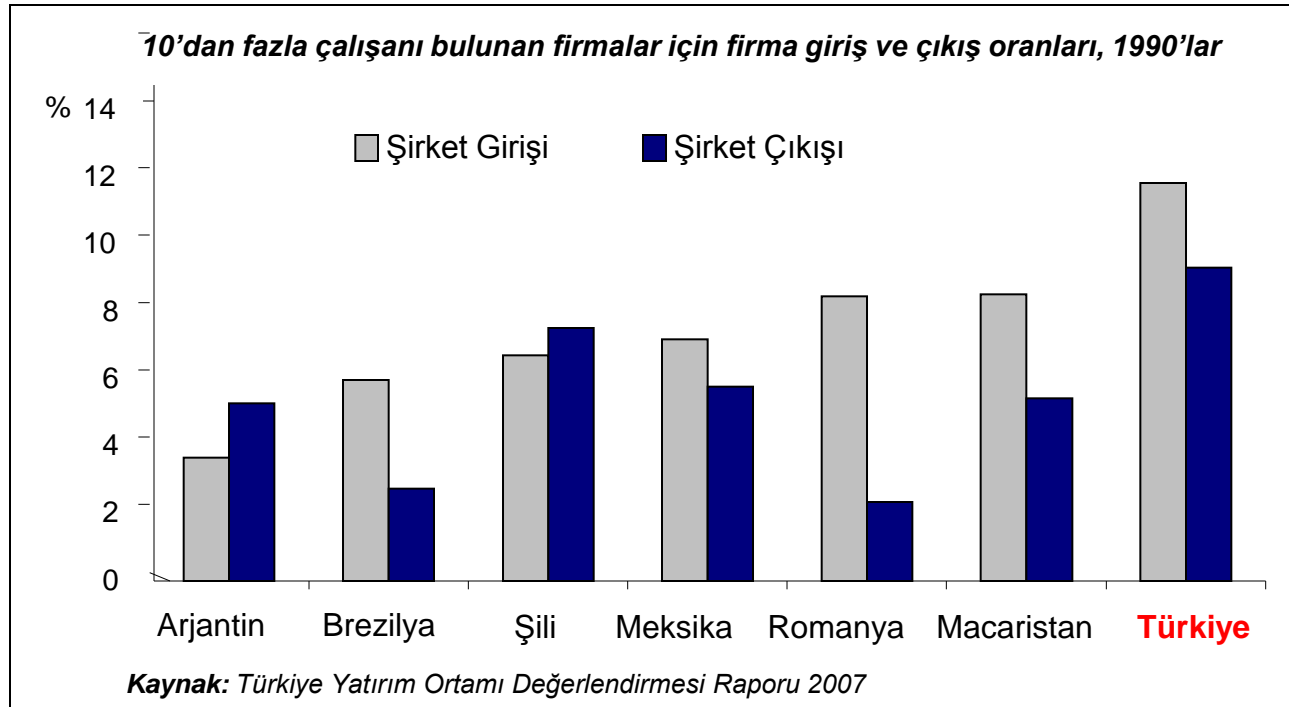
YAPISAL PROBLEMLER

Türkiye Yatırım Ortamı Değerlendirmesi Raporu

KOBİ'lere İlişkin Tespitler

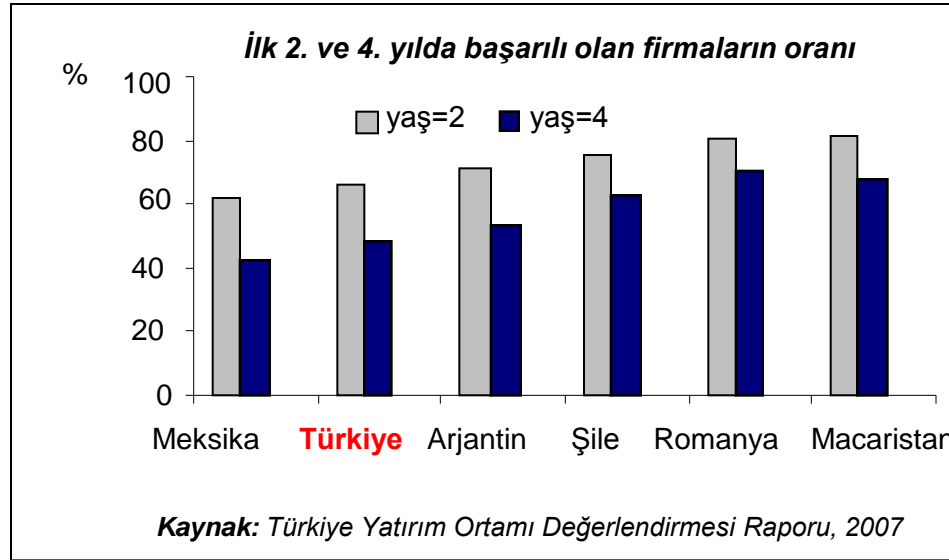
- Türkiye çok yüksek firma giriş ve çıkış oranlarına sahiptir.

Türkiye Yatırım Ortamı Değerlendirmesi Raporu

KOBİ'lere İlişkin Tespitler

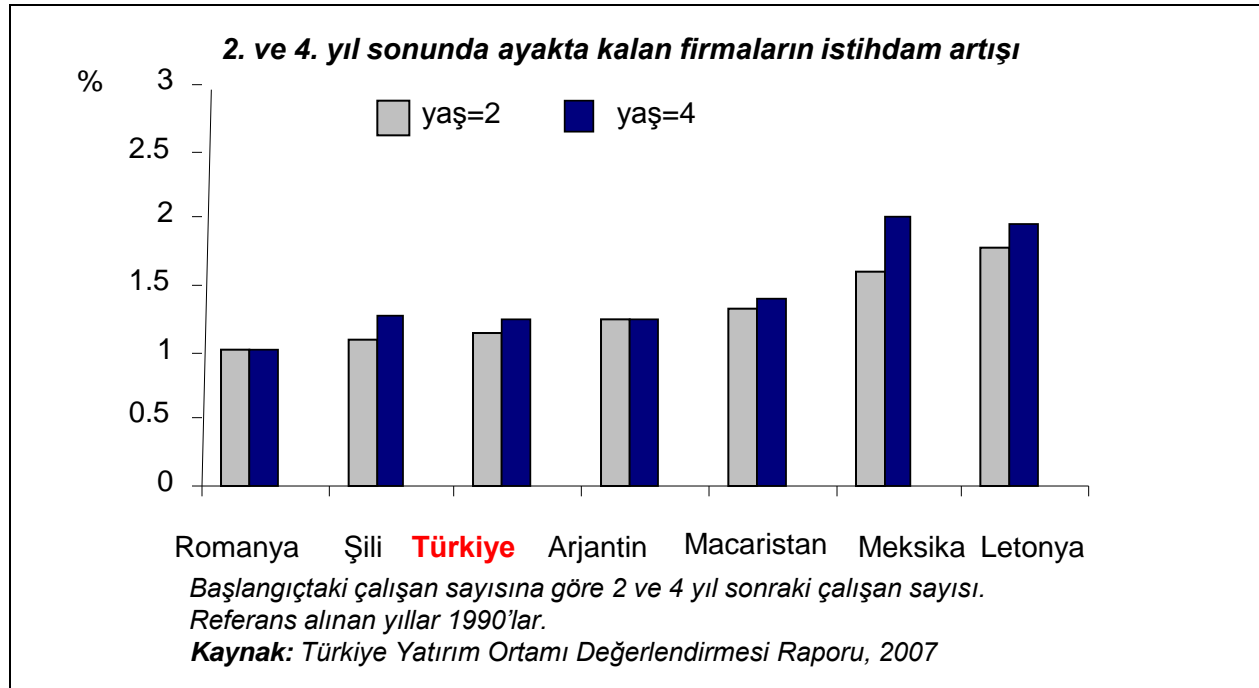
- Türkiye'de pazara giriş yapan firmaların yaklaşık yüzde 40'ı ilk iki yılda başarısız olmaktadır.
- Türkiye'de pazara giriş yapan firmaların 4. yılın sonunda %50'si ayakta kalabilmektedir.
- Şili'de 4. yılın sonunda firmaların yaklaşık %60'ı, Macaristan'da ise %70'i ayakta kalmaktadır.

Türkiye Yatırım Ortamı Değerlendirmesi Raporu

KOBİ'lere İlişkin Tespitler

- Türkiye'de yüksek iş hacmi oranlarına rağmen Türk firmaları yeterince büyüyememektedir.
- Meksika firmalarının 2. ve 4. işletme yılları arasında istihdama katkısı %30 oranında artmaktadır.
- Türkiye'de bu artış yaklaşık %10 seviyesindedir.

KOBİ'lerin Büyümesinin Önündeki Engeller

- Kayıt dışı ekonomi
- Katı işgücü piyasası düzenlemeleri ve iş gücü becerilerinin özel sektörün ihtiyaçları ile uyumlu olmaması
- Teknolojik ilerlemenin kısıtlı olması
- Finansmana erişim ve kurumsal yönetim
- Altyapıya erişim
- Rasyonel Olmayan Bürokratik İşlemler

KOBİ'lerin Büyümesinin Önündeki Engeller

■ Kayıt dışı ekonomi

- Yatırım Ortamı Değerlendirmesi Raporu anketine katılan firmalar arasında 2001'den itibaren kayıt dışı ekonominin arttığı algısı bulunmaktadır.
- Kayıt dışı ekonomi ile firma büyüklüğü arasında ters orantı bulunmaktadır.
- Küçük firmalar kayıt dışı ekonominin kısa vadeli getirilerinden faydalanmaktadır.

KOBİ'lerin Büyümesinin Önündeki Engeller

- Katı iş gücü piyasası düzenlemeleri ve iş gücü becerilerinin özel sektörün ihtiyaçları ile uyumlu olmaması
 - Türkiye'nin istihdamı koruma mevzuatının neredeyse tüm Avrupa ülkelerinden daha kısıtlayıcı olduğu tespitine yer verilmektedir.
 - İstihdam vergileri, vergi yükleri ve zorunlu ücret dışı yardımların yüksekliği vurgulanmaktadır.
 - İlgili Kanun ve diğer mevzuatta problemlerin giderilmesi yönünde çeşitli adımlar atılmıştır.

KOBİ'lerin Büyümesinin Önündeki Engeller

■ Teknolojik ilerlemenin kısıtlı olması

- Teknoloji alımı, yenilik, standartlar ve bilgi işlem teknolojileri verimlilik ve büyüme ile bağlantılıdır.
- Türkiye'de özel firmalar tarafından finanse edilen ARGE kısıtlıdır.
- Türkiye'de yeni ürün geliştiren firmaların yüzdesi karşılaştırma yapılan ülkelere nazaran düşüktür (*Türkiye'de %36 iken, Brezilya'da %68, Tayland'da %50, Polonya'da %37*).

KOBİ'lerin Büyümesinin Önündeki Engeller

- Finansmana erişim ve kurumsal yönetim
 - Mali sektörlerin gelişimi ile verimlilik, büyüme ve istihdam arasında önemli ilişkiler bulunmaktadır.
 - Türkiye'deki firmalar için finansmana erişim kredi hacmi ve kredi vadesi açısından zayıftır.
 - Firmalara ilişkin kredi bilgileri konusundaki yetersizlik ve teminat rejimindeki sıkıntılar KOBİ'lerin finansmana erişimini zorlaştırmaktadır.

KOBİ'lerin Büyümesinin Önündeki Engeller

■ Altyapıya erişim

- Altyapıya erişim firmaların rekabet güçlerini olumsuz etkilemektedir.
- Türkiye'de yılda en az bir kez elektrik kesintisi yaşayan firma yüzdesi (%80) araştırmaya katılan ülkeler arasında en yüksek orandadır.
- Türkiye'de taşıma sırasında kaybedilen mal oranı Avrupa'daki karşılaştırma yapılan ülkelerin 3 katı kadardır.
- Taşıma sırasında kaybedilen malların değeri toplam sevkiyat değerinin %1,9'u kadardır.
- Demiryolu taşımacılığı tüm taşıma ihtiyacının %5'ini karşılamaktadır (ABD'de %40, Avrupa'da %11).

KOBİ'lerin Büyümesinin Önündeki Engeller

■ Rasyonel Olmayan Bürokratik İşlemler

- Kuruluş sürecinin kolaylığına rağmen kuruluş ücretlerinin yüksekliği
 - Türkiye'deki tescil ücretleri OECD ülkelerindeki %6.8 oranına karşın kişi başına gelirin %27.7'si ile oldukça yüksek bir düzeydedir.
- İflas prosedürü uygulamalarının zorluğu
 - Türkiye'de ortalama bir işyeri iflası 5,9 yıl sürmektedir. Bu süreç OECD ülkelerinde ortalama olarak 1,5 yıldır.
 - İflas eden şirketlerden alacakların tahsil oranı GSYH'nın %7'si ile dünyadaki en düşükler arasındadır.
- Ruhsat alma süreç ve maliyetlerinin yüksekliği

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI

T.C.

**BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI**

TEŞEKKÜRLER...